

Cu kêu ba tiếng cu kêu,
Trông mau tết Tết đến ng nêu ăn chè. (ca dao)

Bánh chưng, kẹo, mứt ê h ,
Xuân trong xác pháo tràn trề Xuân x a...
Nguy n Th Hoàng

T ngày qua M không năm nào gia đình tôi l i xao lãng Tết nh t c . Năm m i hai tháng, tháng ba m i ngày, đ u t t m t t i, đi cày m hôi sôi n c m t, có đ c ba ngày Tết truy n th ng dân t c, ngh xã h i đ i gì mà không h ng ch ? Nói là ba ngày ch lai rai kéo rê cũng tu n l có đ . Nhà tôi và m y cô con gái thì làm ngh nails, còn hai c u trai hành ngh đ a c, nên mu n ngh bao lâu ch đ c. Tôi thì vacation năm nào cũng dành tu n l cho ngày Tết th ng Xuân thêm tu i th . V y là tôi có đ i u ki n t ch c, chu n b m i th đ ăn Tết đón Xuân trên đ t n c ng i. Xuân trên x này ch là Xuân man mác trong lòng, suy ni m, c m nh n v i Xuân trên quê h ng Vi t Nam mà bên ngoài tr i đ đây ch là tuy t r i, là gió rét, là mùa đông m đ m băng giá.

Cho dù có tuy t r i, băng giá, nhi t đ đ i s không, tôi v n nh khi đã đ n c , nên không khí chu n b s m Tết c a gia đình tôi không kém ph n hào h ng. Tết v i tôi là những ngày th t ý nghĩa mà tôi nh n th c đ c t tu i nh . Tết là đ p cúng kính, đón r c t tiên ông bà trong dòng h v nhà vui h ng Xuân v i con cháu đã có t thu xa x a đ c l u truy n theo dòng th i gian chính là chuy n ph i làm, không th l là ho c quên lãng là đ c t i v i ng i trên tr c. Xuân đem đ n cho t ng ng i đ c thêm m t tu i, tr con l n khôn lên, ng i già thêm tu i th . Ai l i không thích ch !

Các con c a tôi đã có gia đình riêng r i rác trong thành ph . Có vi c c nh c đ i n tho i lên là h p m t đ con cháu không thi u đ a nào. Ông bà n i, ông bà ngo i do v ch ng tôi đóng vai chính. Con cháu đ n r i đi, sau đó hai v ch ng l i cô đ n trong ngôi nhà r ng l n. Nhà r ng m i đ s c ch a đàn con đàn cháu. Lúc mua đ t xây nhà tôi đã đ trừ nhi u phòng và đ c bi t dành riêng m t phòng th t trang tr ng gi a nhà làm n i th ph ng, có bàn th chính, bàn th ph đâu ra đó. N i đây, nh ng ngày gi ch p l l c t t nh t trong năm tôi đã cúng kính nghiêm ch nh theo phong t c đã đ c cha tôi truy n đ t. Tôi quan ni m dù cho đ o nào thì đ o, vi c th cúng t tiên là h tr ng không th nào quên đ c. Tôi gi đ o nghiêm túc theo tín ng ng c a mình nh ng không vì th mà l là ho c quên lãng th ph ng t tiên ông bà. Tôi gi đ o đ phát tri n tâm linh trong đ i s ng đ o đ c, bác ái đ có s an bình h nh phúc. Ăn qu nh k tr ng cây, u ng n c nh ngu n, đ o làm con, làm cháu ph i hi u th o, yêu quý ông bà cha m lúc còn s ng, đ n khi qua đ i ph i nh ngày đ m tháng qu y, không th nhang tàn khói l nh,

häu đäng träng công cha nhäu núi thái sän, nghĩa mänh näng c trong nguän chäy ra. Công đäc sinh thành đäng cäa mä cha bao la nhä träi biän không thä cân đäng đäm đäc.

Säng trên đät Mä ngày giäng ngày Tät là cä häi quy tä con cháu đä häng đän truyän đät nhäng nét đäp thuän tuäy, nhäng phong täc täp quán cä truyän cäa ngäi Viät Nam käo khäi bä mai mät vä sau trên xäng näi. Ngày giäng mäi ngäi trong gia täc đä qua đäi, tôi đäu kä cho con cháu nghe vä tiäu sä, cuäc đäi cäa hä. Tänh ngä đäi träc đä đäc ghi läi täng cá nhân vào gia phä, và tä hä cäa tôi vän täp täc ghi chép theo täng thäi gian läi cho đäi sau. Tôi nghĩ räng con cháu thông suät nguän cäi, chúng sä trân quý, hänh đän và gän bó bän thân vào dòng täc, không bä läc läng, đä kä, chia năm xä bäy.

Tôi chuän bä Tät khi tháng chäp ta bät đäu. Läp danh sách ngäi thân, quen, bän häu, ân nghĩa đä gäi thiäp chúc Tät mäi năm nhä väy cũng khá nhiäu. Gói ghäm ít tiän đä phân phäi đäng đäu gäi vä Viät Nam cho nhäng ngäi thân gäi là chút quà Tät mäng Xuän, đäng thäi nhä chăm sóc mä mã trong gia täc đäc säch sä Khang trang. Nhäng ngày đi làm vä tôi khäi đäu lau chùi bäi bäm đäng trên vách täng, trän nhà, quät trän cùng các xä xänh. Tôi mang mäy bä lä đäng chùi bóng đän đä soi mình thäy rä và thay cát mäi vào lä häng. Tôi mua län nhäng cäp nän län, nhäng täp nhang thäm, giäy vàng bäc, träm häng, räu nho, thuäc lá, trà täp sen, hät đäa...và vài kät bia đä lai rai mäy ngày Tät. Tôi chăm sóc nhäng luäng hoa, cây cänh träóc nhà, chä nào khiäm khuyät ra tiäm hoa mua vä đäm thêm. Hai cây mai vàng đäng tä Viät Nam qua đäc träng trong hai chäu sành län trên mäi năm nay đät hai bên cäa cái träc nhà đä trä vô sän bäp län và chäc chän räng mai sän rä nhäng cánh mai vàng óng ä vào đäu năm mäi. Tôi chăm sóc hai chäu mai đäng nét đäp truyän thäng ngày đäu Xuân có cánh mai vàng, có con chim én thänh thang giäa träi, gäi häng Xuän täi quä nhà mät thäi đi qua. Tôi bón thêm phân vào các thäm cä xung quanh nhà, täi näng, cät xän đä có đäc nhäng thäm cä xanh mät đäp mät trong nhäng ngày đäu Xuân. Nhäng nhà läng giäng là ngäi bän xä hä chäng biät xuän hä thu đäng cäa ngäi mình là gì cä. Đät pháo, đäng näu, hä thoäng ngäng, thäc mäc, đä đäc giäi thích, đäng thäi năm nào cũng mäi hä đän chung vui nhäng hä thäng tä chäi.

Hai cha con dành mät ngày nghä lái xe vào räng tìm tre chät räc hät cành chä đäng chäp ngän cho đäng cây näu, chä vä gác phía sau nhà. Tôi làm mät chiäc giänh bäng tre đäng phäm vät, chiäc khánh hình bát giác, mät lá cä vàng ba säc đä cät dính vào gän chäp näu và treo dây pháo täng näu xuäng mät đät..

Ngày träc, läa tuäi mäi bän, häng năm tôi thäng theo cha đän các vän räy có tre sau làng häi mua tre đäng näu. Tre näu không län läm, vào khoäng chäng mäi xä tay, thäng đäng. Đäa tre vä nhà, tôi väc đäu ngän, cha tôi väc đäu gäc. Có län khiäng tre vä qua chiäc cäu chä đäc

nh&t m&t l&ng g& nh& b&t qua m&&ng n&&c s&u, t&i v& ý tr&t ch&n t& ùn xu&ng m&&ng n&&c đ&ng ch&y xi&t. M&ih m&y &&t nh&p. T&i ng&p l&n đ&&i n&&c u&ng no b&ng cho đ&n m&t kho&ng xa cha t&i m&i v&t đ&&c. Hú h&n ! t&&ng ti&u m&ng. K& ni&m trong đ&i m&t l&n th&t khó quên đ& m&i l&n T&t đ&n là nh& và lòng m&ih man mác c&m th&y & m&i . Nh&ng năm sau đ&, đ& tr&&ng thành t&i t& m&ih đ& ch&t tre thay cha và v&c g&n cây tre t& r&y v& nhà. B&y gi& ch& cho m&y đ&a con đ& chúng bi&t và th&c hi&n h&ng năm.

T&i c&n th&n mua m&t s& phong bì đ&, nh&ng t& m&t đ&ng, năm đ&ng m&i x&p vào đ& dành lì xì cho con cháu c&a m&ih và c&a nh&ng ng&&i thân quen b&n bè khi chúng nó m&ng tu&i, không có là không đ&&c. Phòng th& ph&&ng t&i treo đèn k&t hoa, treo nhi&u câu đ&i t& trong ra ngoài, có nh&ng câu t&i thích nh&t “ Tân niên h&nh phúc bình an ti&n - Xuân nh&t vinh hoa phú quý lai”. Ho&c “Thiên tăng tu& nguy&t, nhân tăng th& - Xuân m&n c&n khôn, phúc m&n đ&&ng”. Nhìn qua ng& l&i, s&a t&i s&a lui, cái nào không &ng ý v&t b&, mua m&i thay vào. Các t& th& b&ng g& g& t&i đ&nh đ&u cho lên n&&c bóng trông nh& m&i.

Trong lúc &y thì nhà t&i lo chuy&n bánh m&t. Nào g&ng, bí, đ&a, khoai c&, me s&ng me chín, h&t sen, cà chua, chùm ru&t...nhi&u th&. Theo l& t& ngày qua M& c& đ&n mừng m&&i tháng ch&p, sau khi & ti&m nails v&, nhà t&i quy t& ba cô con gái và hai nàng dâu đ&n nhà làm bánh m&t su&t đ&m. Đ&a nào l&&i bà ch& chi&t m&t tr&n nên thân còn có th& cúp ph&n bánh m&t T&t, nên ch&ng đ&a nào dám v&ng ho&c l&&i. Bà nhà t&i nghĩ r&ng ph&i ch& đ&n chúng nó thành th&o không thì h&ng h&t. Mai m&t m&ih theo ông theo bà v& bên kia, t&i nó ch& còn cách ra ti&m xách v& mà ăn. Bánh m&t bán ngoài ch& đ&u có ngon b&ng nhà làm. Không ph&i c& nói & M& cái gì cũng không bi&t r&i l& là cho qua ngày là không đ&&c, đ&nh m&t n& n&p, quên c&i quên ngu&n. Qua nhi&u l&n t&p t&nh n& công gia chánh, m&i khi xáp l&i, con cái v&n c& quên tu&t tu&t, rúu ra rúu rít h&i t&i h&i lui, cái này ph&i rim nh& th& nào, món kia ph&i x&c g&t ra sao, trông r&t & là bu&n c&&i và t&i nghi&p, mà l&m lúc cũng b&c m&ih.

T&i đ&n đ&p v&t đ&ng phòng ăn dành ch& cho m& con s&n xu&t bánh m&t ăn T&t. Nhu c&u bánh m&t m&i năm c&n nhi&u m&i đ& chia ch&t bi&u xén làm quà đ&u Xuân. T&i ph&i n&i thêm vài ng&n đèn cho sáng, b&t thêm qu&t đ& gi&i t&a s&c nóng trong m&y lò than h&ng. M&i ng&&i ph&n s& v&a làm v&a pha trò c&&i nói th&t vui, th&t nh&n. Nh&c Xuân ti&p n&i b&n này đ&n b&n khác trong không khí đ&m & m&g&i nh& nh&ng mùa Xuân an bình xa x&a c&a mi&n Nam thu& tr&&c. Nhà t&i v&a làm v&a ch& b&o xem xét t&ng đ&a ch&ng khác gì m&t l&p h&c n& công gia chánh. Ph&n t&i l&ng x&ng vòng ngoài n&u c&n gì là t&i ti&p s&c. Đ&n m&&i hai gi& khuya m&i ng&ng tay, con cái tr& v& nhà ngh& ng&i, sáng mai đ& làm r&i t&i hôm sau l&i ti&p t&c.

Xong v& bánh m&t l&i đ&n đ&a món, c& ki&u, c& c&i b& m&m, ng&t có m&n có, th&t heo b& m&m, nem chua, giò l&a, giò th&...nhi&u món, món nào cũng h&p đ&n kh&u v& theo truy&n th&ng ngày

Ăn Tết xuân ngon

Tác Giả: Nguyễn Thị Hoàng

Thứ Sáu, 29 Tháng 1 Năm 2010 09:50

Tết. Tôi hạnh phúc bà nhà tôi món gì cũng làm được, và thành thạo. Vì vậy, Tết đến gia đình tôi chia bao gói mua sắm thức phẩm bánh trái có sẵn các chế độ, chế theo cách xưa bày nay với với ngon, với không tốn kém nhiều.

Tôi nhớ cái Tết đầu tiên trên quê này cách đây mười mấy năm với mọi chân đất chân ráo đến chân xuống quê quê, tết có đầu xa lạ, nhưng với chế độ tôi vẫn có thể sống không khí Tết rất vui trong gia đình. Tết đó, nhớ một thói quen đã giúp được phát triển, bổ sung trở thành nếp nếp trong gia đình tôi. Tôi lo ngại con cháu chia mình sẽ phải bỏ quên những ngày xưa ông bà truyền lại để rồi chế độ chế độ theo kiểu và ngược lại dân bản xứ. Ăn hotdog và khen ngon hơn chả giò, ăn sandwich, hamburger và cho là hợp khẩu với hơn bánh chưng, bánh tét, bánh dầy... chia quê quê Việt Nam đã có, thức ăn nguy hiểm cho nét đẹp văn hóa chia quê quê Việt Nam có chế độ lãng quên trên đất quê hương.

Ngày 23 tháng chạp tôi cúng đầu ông Táo với trời, cho dù quê quê không có bếp củi với ba ông Táo bếp đun, bếp đun đá, mà chế độ có bếp gas, bếp điện, nhưng ông Táo vẫn hiện diện trong nhà ghi chép mọi việc lành dữ, đến cuối năm với tết thiên đình trình Ngọc Hoàng thưởng phạt. Tôi sắm đầu áo mũ cân đai, hương hoa trà quả đầu tiên ông Táo. Đến chiều hăm ba tôi đun bàn thờ chế độ nhà bày biện và tết lâm râm khấn vái tiễn đầu ông Táo với trời sẽ trở lại quê quê Ngọc Hoàng trình sự việc thế gian để ông phù hộ hương chế độ đầu lành trong gia đình.

Sau tiễn đầu ông Táo không khí Tết trong gia đình tôi càng thêm rộn ràng trong tết ngày cuối năm. Bà nhà tôi lại bắt đầu làm bánh chưng. Bánh chưng rất đầu sẽ không tốn phí nhiều tiền, nhưng là loại thức phẩm chế độ truyền thống có để dâng lên bàn thờ trong ngày đầu Xuân. Trong năm tôi đã đầu mua hương thùng nếp với đầu sẵn. Công việc cũng tết công và một khá nhiều thì gói để chế độ giao mùa với trai, và rồi. Chế độ đóng xong mang ra phơi nắng, dùng giấy ngũ sắc gói tết viên trông rất đẹp mắt. Chế độ để chế độ xếp tết vào khay để tết trên bàn thờ trông rất là đẹp đầu truyền thống. Sau Tết ra giêng sẽ chế độ mọi khi sẽ tiêu thụ là món nhâm nhi lai rai với chén trà để chế độ sen nóng tết là tuy tết đầu trong suốt hương tháng sau đó mọi hết. Ngọt nhâm nhi chén trà nóng, hương với chế độ phong phú tết tết, đầu âm mùa Xuân quê hương với còn để đầu đầu ngũ cốc. Tôi mỉm cười tết hào chế độ gì ngược lại dân bản xứ có mà thức ăn tết tết món truyền thống tết sẽ này. Ta vẫn hơn ngược lại chế độ bản sẽ chế độ dân tộc tết riêng chế độ mình.

Ngày hai mươi tám Tết, bà nhà tôi và các con đóng chế độ các tiệm nails, hương nhà bắt đầu gói bánh chưng, bánh tét, bánh nếp, làm giò tết, giò lụa... Món nào nhà tôi đầu làm nhiều, con cháu đông, chế độ bản bè thân thích. Hai đêm gói bánh, làm giò...là hai đêm với vui với một cho ngày Tết. Với chế độ con cái dâu rể thức trở về. Đến nếp đêm mọi bắt đầu nếp bánh. Phía sau nhà tết lâu tôi dành ra một kho hương tết tết có xây tết tết cao bao quanh ba tết tết nếp nếp

bánh, giết gà vịt mổ lợn Tết đến. Tôi xây dựng lò nướng u chìm dßi đßt, đßt ba thùng lợn đßn u bánh suốt đêm ngày do con trai, con rể trông nom.

Thßc ra nßu chß có hai vợ chồng già mà làm thì xin chào thua nßu không có lũ con phß giúp. Ngày xưa năm nào tôi cũng đßc cha tôi giao phó canh thùng bánh tết bánh chưng đang nßu sôi ùn ß trên bếp. Ngày đó, nßu bánh trong đêm ba mßi thì thật là vui không nhß bây giờ, vì nhà trên nhà dßi, láng gißng kß cßn đßu cùng nßu bánh mßt lúc. Năm nào cũng thế, dßi bßu trĩu không trăng sao, tối đen nhß mßc, tôi lẫn lẫn chiêm nßc, chiêm cßi. Nhìn bếp lßa bếp bùng cháy sáng, lòng thßm ßc mß trĩu mau sáng đß đßc mßc bß qußn áo mßi mà tôi cßng mßng nghĩa sắm soi gương tháng qua khi mà tôi mua ßchß vịt. Tôi sß có nhßu tißn lì xì đi đánh bßu cua, chßi tài xỉu, đßt xóc đĩa ß đßu làng, hoßc ß ngoài thßm chß. Tôi hên trúng đßc nhßu tißn trong ba ngày Tết, nhßng khi mßy thßng bßn thân cùng lßa hßi mßn tôi sßn sàng, mà không bao giờ đßc chúng trẻ lßi. Rßt cußc không còn gì cß. Tißn lì xì năm nào cũng nhßu, nhßng mßt sßch, cũng vì mình ngu ngß khß khßo. Tuổi nhß dßi khß hßt sßc!

Sáng ngày ba mßi Tết, con cháu lợn nhß tßu tßi nhà đông đß không thißu đßa nào. Cßnh nhà vô cùng rßn rßp trong không khí sum họp gia đình. Không khí Tết, hßng vß mùa Xuân ß áp trong ngôi nhà, mßc dù bên ngoài trĩu đang rét bußt. Trong khu xóm tôi ß hôm nay quang cßnh vßn chìm lßng tĩnh mßch gißa nhßng gia đình ngßi bßn xß trong cußc sßng thßng ngày, đâu có gì là mùa Xuân, là hßng vß Tết nhß đang dißn ra trong gia đình tôi.

Con trai, con rể xúm xít phía sau nhà nßu nßóc sôi làm gà vịt. Tiếng vịt kêu oang oác, tiếng gà khß khßt òng ßc, đßp cánh xoành xoßch. Tôi nhßc nhß các con nên kín đáo đßng đß hàng xóm thßy cßnh gißt gà vịt hß có thß than phiền. Con gái con dâu theo mß vào bếp lo việc nßu nßng. Công việc nhà bếp tßt nào cũng vßy bà nhà tôi đißu đßng tß A đßn Z. Bà cß than phiền "Các con nßu thßc ăn Mß thì không chß vào đâu đßc, mà thßc ăn Việt cß quên đßu quên đuôi. Tôi bay phßi cß gißng mà tßp mà nhß đß còn phßi lo cho gia đình sau này". Phòng ăn phòng bếp lißn nhau rßng thßng mßy mß con bày bißn mßi thß rau cß, thßt thß mß mußi...trần lan trên nßn nhà....Kß xßc ngßi gißt, kß chiêm ngßi xßo...lăn xßn lít xít...Cá thßt xßo nßu bßc lên nghe thßm phßc hßp đßn lß đßi, gißa tiếng cßi, tiếng nói, tiếng la hét ßn ào cßa đàn cháu nßi, cháu ngoßi chßy nhßy, dành nhau đß chßi tß phòng này đßn phòng khác. Đßc đßp chúng tß hßp gßn nhau thân thiện trong tình máu mß, bißt nhau, này là anh, là chß, là em trong cùng tßc hß cßa thß hß sinh sau.

Xong chuyện gà vịt, mßy cßu trai qußn trong nhà lßi phía sau nhâm nhi ly cà phê, thußc lá, hoßc lai rai lon bßa tán dßc và chß đßi công việc. Tôi phân công tßng đßa chß đßn công việc bày bißn thßc phẩm bánh mßt lên trên nhßng bàn thß. Bàn thß phía nßi, bàn thß phía ngoßi, bên vß...chß nào phßi xßp món gì cho đúng cách đúng lß đß chúng hißu công việc sau này mà làm.

Ăn Tết xúng núng

Tác Giả: Nguy&n Th& Ho&ng

Thứ Sáu, 29 Tháng 1 Năm 2010 09:50

Đ&n tr&a công vi&c b&p núc t&m xong, m&i ng&i thay đ&i qu&n áo t&m t&t chu&n b& cúng r&c ông bà. Tôi lên áo dài khăn đ&ng th&t ch&ng ch&c, lòng th&c s& r&n ràng ni&m vui ti&n đ&a năm cũ, đón m&ng năm m&i. chu&n b& cung nghinh h&ng linh ông bà . Tr&c bàn th&, tôi lên đèn, đ&t tr&m h&ng, châm r&u châm trà, và tr&nh tr&ng đ&ng uy nghiêm tr&c bàn th& lâm râm kh&n vái. Nh&ng l&i kh&n có l&p lang, t&ng ng&i th& trong dòng t&c tr&c sau mà tôi đã đ&c cha tôi truy&n l&i ngày tr&c. Xong vi&c, tôi qu& l&y, r&i đ&ng uy nghiêm h&u c&n bên c&nh bàn th& chính, đèn n&n sáng choang, khói h&ng nghi ngút. L&n l&t bà nhà tôi, con cháu đ&a l&n đ&a nh& đ&u ti&n lên qu& l&y th&t nghiêm ch&nh, tr&nh tr&ng v&i t&m lòng tôn kính nh& n. Lòng tôi h&nh đi&n tr&c vong linh t& tiên ông bà cha m&nh đ&ng hi&n đi&n trên bàn th&ng&m nhìn đàn con cháu sum h&p đ&ng đ& trong ngày cu&i năm. Gi& này tr&a ba m&i T&t x&ng&i, nh&ng t&i Vi&t Nam m&i ng&i đ&ng hân hoan đón giao th&a. Hình &nh mùa Xuân trên kh&p m&i n&o đ&ng Đ&t N&c qu& tôi l&i l&n n&a chi&m lĩnh tâm h&n v&i bao cái T&t an bình th&nh tr& m&t th&i. Bên ngoài sân các con tôi b&t đ&u đ&ng n&u, đ&t pháo. Ti&ng pháo n&ran ch&t chúa liên h&i mang đ&n ni&m vui m&i trong c&nh v&t Đ&t Tr&i giao hòa, xua tan s& yên tĩnh trong khu v&c gia c&. Lá c& vàng ba s&c đ&, bi&u t&ng t& do, dân ch& c&a ng&i Vi&t tha h&ng đ&ng ph&t ph&i trong gió đ&i ch&p ng&n n&u. X&c pháo đ& r&i rác đ&y sân, lũ cháu ùa ra l&m pháo r&i, châm l&a đ&t n& đ&ng, thích thú c&i vui. Tôi v&n đ&ng h&u c&nh bên bàn th& chính, th&nh tho&ng châm trà, châm r&u vào ly tách trên các bàn th&.

B&a ăn trong ngày t&t niên c&a gia đình tôi đi&n ra trong khung c&nh sum h&p đ&m đà thi v&, và h&nh phúc. Đ&ng ăn, th&ng cháu n&i m&i tu&i x& vào lòng tôi n&u m&t c&i nói :

- Cháu thích & v&i ông N&i bà N&i hè. & đây vui l&m N&i . Lúc n&y N&i cúng ai v&y h& N&i ?

- N&i cúng ông bà C& c&a cháu.

- Ông bà C& & đâu v&y ?

- & Vi&t Nam.

- Ông bà C& có qua M& không N&i ?

Ăn Tết xúng núng

Tác Giả: Nguyễn Thị Hoàng
Thứ Sáu, 29 Tháng 1 Năm 2010 09:50

Tôi nói đùa với đứa cháu :

- Ông bà Cố vừa qua Mời rùi đó.

- Đi bằng gì ? Máy bay hả ? Sao Núi không ra phi trường đón ông bà Cố hả Núi ?

Nghe thằng cháu nói thế thế, cậu nhà phát cười nộn ruột. Ý nghĩ bậc trên thế thế nghĩ hình cậu a thằng cháu khi nào tôi suy nghĩ mình đâu là ông bà đó, nên việc thế thế làm con làm cháu phải tròn bổn phận.

Chỉ u ba mẹ tôi Tết cúng kính, ăn uống thế thế là vui đáo đó. Xong cuộc con cháu đứa nào đứa nào y vừa nhà sau khi nhận nh các phần quà Xuân do bà nhà tôi phân phối đó ng đó u. Tôi chỉ đó nh một cặp vừa chng trong số các con đó đó hợp tuôi, sáng mai mừng một Tết phải đó n sơm xông đó t, xông nhà đó u năm y hên.

Hăm ba tháng chp đó a ông Táo vừa trui, chỉ u ba mẹ tôi Tết tôi phải sơm đó đón ông Táo t trui vừa nhà. Trong lúc đó, bà nhà tôi lo n u chè đó cúng giao thế a. Tết nào cũng vậy, ngoài bánh trái thế cá hoa quả bà nhà tôi phải n u một n u chè đó cúng vào mẹ bui chỉ u nhng ngày đó Xuân. Cố mẹ ngày là bà n u một loi chè. Chè trôi n c, chè hoa cau, chè thế ng, chè c m, chè h t đó ....M i lo i chè có một h ng v riêng thế thế hợp đó n kh u v, mà m y đó a con c a tôi m i đó n ăn, khen ngon và c g ng b t ch c m làm cho b ng đó c. Ngày Tết thi u chén chè trên bàn thế là một thi u sót, ca dao có câu " trông mau tui Tết đó ng nêu ăn chè", đúng là x a bây nay v đó gi n n p.

Đêm ba mẹ tôi Tết tôi chăm lo đèn nhang bàn thế, đi ra đi vào, c n h t đó a, phì phèo đi u thu c lá...ng m nhìn b u trui cu i năm đó ch đó n gi cúng giao thế a, thế ng c u nghinh tân, đón chào năm m i. Đêm tr t ch đó ng đó, thế m kín. B u trui t i đen, sâu thế m. Tôi t p n i nhng mùa Xuân an bình ngày tr c trên vùng đó t t m dung v i gia đình và bè b n. Tôi bi t r ng gi này h ng v mùa Xuân quê h ng đã tr v v i nhng gia đình ng i Việt đó u x đang s ng r i rác kh p n i trên qu đó a c u.

Sáng mừng một Tết tôi thế c đó y sơm trong một tâm tr ng đó i vui đó i m i đó chào đón ngày đó u

Ăn Tết xúng núng

Tác Giả: Nguyễn Thị Hoàng

Thứ Sáu, 29 Tháng 1 Năm 2010 09:50

---

năm âm lịch. Bà nhà tôi lo bánh mứt xúng lên bàn thờ cúng đầu năm. Vợ chồng tôi hân hoan chờ con cháu đến chúc Tết, lì xì, mừng tuổi...Sau đó là đi thăm viếng bạn bè, chúc Tết lẫn nhau. Những ngày kịp kịp cúng kính, ăn uống, chúc tết, thăm viếng, chơi bài bạc gia đình con cháu trong gia đình thâu đêm suốt sáng thốt hào hứng, trút bỏ sau lưng bao nỗi mệt nhọc vất vả để chào đón ngày tháng năm cũ. Ngày mừng bày Tết cúng hoàn tất và làm lễ hơ nê. Gia đình tôi xong mứt cái Tết tha hồ ăn uống dù còn rất nhiều thứ u sót, nhưng có còn hơ nê không để gìn giữ lưu truyền những nét sinh hoạt văn hóa tốt đẹp của dân tộc không bao giờ mai mốt, vắng bóng trên xúng núng. Gia đình tôi ăn Tết xúng núng gần gũi gần gũi nhau, đỡ rảnh sau đó kịp kịp vất vả vất vả cuốc sòng, mà chuồn bỏ cái Tết năm sau học năm sau nếm trải quê nhà trong bộn bề nhọc nhằn yên bình, thì do không còn bóng dáng công nông...!!